

وَأَنْ كُنْتُمْ عَلَى سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانَ مَقْبُوضَةٍ فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي أُؤْتِمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ أِثْمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾

283 Şayet seferde olur, kâtip de bulamazsanız, borca karşılık alınmış bir rehin yeterlidir.

Birbirinizle güvene dayalı belgesiz, rehinsiz alışverişlerde, ticari muamelelerde, kendisine güvenilen taraf, vade dolduğunda sorumluluğunu yerine getirsin, borcunu ödesin.

Hakkı inkâr etmenin, borcu, emaneti vermemenin, vadeyi tehir etmenin, toplumdaki güveni sarsmanın doğuracağı sonuçları düşünerek insanları eğiten, koruyan ve kontrol eden Rabbi Allah'ın azabına uğramaktan, emirlerine yapışarak, günaha yaklaşmayarak kendini korusun.

Şâhitliği, bildiklerinizi gizlemeyin. Kim bildiklerini gizlerse, kesinlikle o kasten günah işlemiş, zarara girmiş, günahkâr bir kimsedir. Allah işlediğiniz amellerinizin hepsini biliyor.

لِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِنْ تُبَدُّوا مَا قَى أَنْفُسِكُمْ أَوْ تُخَفُّوهُ يُحَاسِبْكُمْ بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾

★ **284** Göklerdeki varlıkların ve imkânların, yerdeki varlıkların ve imkânların hepsi Allah'ındır, Allah'ın tasarrufundadır.

İçinizdeki düşünce ve niyetleri, saklı-gizli yaptıklarınızı, açığa vursanız da, gizli tutsanız da, Allah bunlardan dolayı sizi hesaba çeker. Sonra sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve so-rumlu kimseleri koruma kalkanına alır, bağışlar, sünnetine, düzeninin yasalarına uygun olarak, iradesinin tecellisine tâbi, akıllı ve sorumlu kimseleri cezalandırır da. Allah'ın gücü, kudreti her şeye yeter.

أَمِنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾

285 Allah'ın Rasûlü, Rabbinden kendisine indirilene, Kur'ân'a iman etti. Mü'minler de iman ettiler. Hepsi Allah'a, meleklerine, kitaplarına, rasüllerine iman ettiler.

“- Biz Allah'ın rasülleri arasında ayırım yapmayız, tebliğini dinliyor, kabul ediyoruz, dininin emir ve hükümlerine, devletine itaat ediyoruz. Ey Rabbimiz, bizi koruma kalkanına almanı, bağışlamanı dileriz. Sonuçta yalnız senin huzuruna varıp hesap vereceğiz” dediler.

لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاعْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا أَنْتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

286 Allah herkesi, ancak gücünün yettiği ölçüde mükellef kılar.

Herkesin, işlediği sâlih ameller, yaptığı hayırlar, kazandığı sevaplar lehine değerlendirilecektir. Hür iradesiyle bilerek işlediği günahlar, yaptığı kötülükler de aleyhine değerlendirilecektir.

“- Ey Rabbimiz, unutursak veya istemeden, bilmeden hata edersek bizi sorumlu tutma, cezalandırma. Ey Rabbimiz, bize, bizden öncekileri sorumlu tuttuğun ağır ve katı hükümlere benzer, riayeti güç sınırlamalar, altından kalkılmaz ağır mükellefiyetler yükleme. Ey Rabbimiz bize gücümüzün yetmediği şeyleri de yükleme. Bizi sorgusuz sualsiz affet, bizi koruma kalkanına al, bağışla, bize merhamet et. Sen bizim mevlâmızsın, emrinde olduğumuz otoritesin, koruyucumuzsun. Kulluk sözleşmesindeki ortak taahhüdünü, Allah'a iman, kulluk ve sorumluluk bilincini şuur altına iterek örtbas edip inkârda ısrar eden kâfir kavimlere, nankör toplumlara karşı bize yardım et.